

În țara ochilor închiși

Teodor Palade

14 August 2019

<https://www.art-emis.ro/analize/in-tara-ochilor-inchisi>

Se zice că marele Will ar fi spus: „Întotdeauna mă simt fericit, știi de ce? Pentru că nu mă aștept la nimic de la nimeni”.

Pășind prin istorie cu ochii închiși

Poate nu am dreptate dar, privind retrospectiv, mi se pare că o mare parte a istoriei noastre am parcurs-o cu ochii închiși. Ochi pe care nici în prezent nu ne prea grăbim să-i deschidem. O fi un defect genetic? O fi lenea ancestrală care ne îndeamnă la somnolență perpetuă, sau doar o manifestare exterioară a nepăsării noastre cronice?

Este deja demonstrat, cu două mii de ani în urmă n-am văzut că romanii construiau un pod peste ditamai Dunărea cu scopul de a-și trece oștile. Și ne-au cucerit. Ne-au furat tezaurul țării, ne-au luat tinerii și femeile în lungi convoaie de sclavi, ne-au exploatat aurul și argintul timp de două sute de ani. Și, poate unic în istoria lumii, noi, poporul cu ochii închiși, ne mândrim azi cu această înfrângere, socotind-o cea mai importantă realizare a istoriei naționale. Încusiv azi, după 20 de secole, printr-o neînțeleasă contorsionare a sentimentului național proslăvim în imnul țării bucuria de-a fi fost supuși, tâlhăriți, violați de romani. Mai târziu, n-am observat că flămânde neamuri ale hunilor oprite din rătăcire în Câmpia Panoniei vor râvni la frumusețea și bogăția Transilvaniei. Și au cotropit-o, au spus că-i a lor din totdeauna și au refuzat să plece de acolo timp de sute de ani. Apoi, tot cu ochii închiși, am acceptat

entuziaști regi străini care, din tată în fiu, ne-au condus precum bastonul alb pe orbi, timp de 78 de ani.

Aveam pleoapele lăsate peste ochi atunci când căminul strămoșilor a fost sfârtecat în bucățele de nu mai aveam un loc al nostru nici pentru a pune scaunele guvernului devenit voiajor. Nu aveam ochii deschiși nici atunci când am fost târâți, complet ne pregătiți, în prima mare conflagrație mondială. Din cauza orbirii noastre, atunci când întreaga Europa lupta hotărâtă cu arma în mână pentru cauze pe care le vedea ca fiind juste, noi am orbecăit. Am fost, pe rând, țară neutră, țară beligerantă, țară în stare de armistițiu, țară necombatantă și din nou țară beligerantă. În războiul acela absurd ca toate războaiele, noi nu am văzut mitralierele și tunurile inamicului și ne-am bulucit, cu ochii închiși și gândul la îndurarea Dumnezeiească, călare pe telegari, cu sabia goală în mână, sau pedestri cu piepturile învelite în pijamale, spre a opri cu carnea copiilor noștri ploaia de plumb ucigaș.

Nu am deschis ochii nici când, în primele decenii ale secolului al XX-lea, conaționalii mână în mână cu alogenii au început să fure pe rupe din bunurile noastre și nici când fără arme, fără echipament, fără o minimă pregătire militară, cu o armată improvizată și subminați din interior de politicieni vânzători de țară, am fost împinși în al doilea Război Mondial. Păstrând tradiția ochilor închiși, nu am văzut sufletele celor circa 300.000 de tineri sfârtecați de fier și plumb înățăându-se la cer și nici durerea sângerie a suferinței sutelor de mii de soldați români azvârlți în gulagurile Siberiei.

Nu am văzut nici când, poate ultimul mare patriot român, Ion Antonescu, a fost trădat, vândut sovieticilor și apoi împușcat ca un câine. Ne-am comportat ca orbii când un bețiv notoriu, mare iubitor de whisky și șampanie, prin simpla mâzgălitură pe un șervețel al restaurantului în care își satisfăcea viciul ne-a aruncat pentru lungi decenii în gura hulpavă a marelui ucigaș sovietic. Tot noi suntem aceia care am mers, cu ochii închiși, pe marele drum al socialismului multilateral dezvoltat și am suportat, tot cu pleoapele coborâte, o revoluție care n-a fost revoluție și trăim acum o democrație care nu seamănă deloc a democrație.

Mircea Eliade este și nu este de acord

După modul în care a fost expusă mai sus, istoria noastră pare scurtă, pare tristă și pare a fi opera exclusivă a celor ce ne-au tot stăpânit. De acord și nu cu această părere, eruditul Mircea Eliade descria astfel, sintetic, istoria românilor: *„Noi, Românii, nu avem niciun motiv să idolatrizăm Istoria. Printre neamurile fără noroc, ne numărăm în frunte. [...] Cu ce am idolatriza, noi, românii, Istoria? Descindem dintr-unul din neamurile cele mai numeroase din lume și praful s-a ales de el; nici măcar limba nu i se mai cunoaște”*.

Cu o viziune, diferită de aceea a poporului cu ochii închiși, Eliade nu dă vina pe noi, pe orbirea și nepăsarea românilor în confruntarea cu viitorul. El invocă în apărarea noastră lipsa de noroc (!), invazia slavă și Occidentul. Acuză mai ales Occidentul care ne-ar fi lăsat singuri în calea năvălirilor barbare și a expansiunii otomane: *„Pe noi, timp de cinci secole, ne-a scos din istorie victoria Imperiului Otoman; și această victorie se datorează neputinței occidentalilor de a se uni împotriva unui dușman comun. [...] Istoria se făcea în Apus; fără noi, datorită și sângelui nostru. Occidentalii nu stăteau nici ei cu mâinile în sân, ci se luptau; dar se luptau între ei. Evident, lupta aceasta între frați, veri și cumnați, nu putea avea aceeași sângeroasă intensitate ca, prin părțile noastre, lupta cu turcii și tătarii. Se ardeau orașele în apus, dar parcă tot*

mai rămânea ceva. Occidentul e bogat în ruine și toate sunt istorice. La noi, nu rămânea nimic, nicio urmă. Încă din timpul năvălirilor barbare, oamenii învățaseră cum să-și ardă satele și să le refacă primăvara următoare. În timpul acesta, la o mie, două de kilometri spre Apus, se înălțau catedralele, se îmbogățeau castelele, se înfrumusețau mânăstirile și oamenii aveau prilejul, măcar la răstimpuri, să citească pe sfinți, pe teologi și pe poeți, să înțeleagă că sunt oameni și să se bucure că trăiesc omenește - iar nu ca fiarele sălbatice, prin munți, prin păduri, ca strămoșii noștri, care nu aveau altă vină decât aceea de a se fi născut în calea răutăților”. Și, patriot adevărat, Eliade nu-și pierduse încrederea în români. Nu-i putea incrimina: „Românii nu au sabotat istoria”, ne spune el, „Au înfruntat-o și i-au rezistat din toate puterile lor”.

Realitatea de azi, lipsită de curtoazie, îl contrazice pe Eliade

Dacă cineva poate spune că după 1989 românii au văzut drumul ce li se așterne în față și că și-au înfruntat soarta „din toate puterile lor”, acela fie este idiot, fie este parte a acelor care profită din plin de orbirea noastră. Realitatea demonstrează, prin cuvântul sec al cifrelor, nu numai că am fost orbi, dar că nici nu ne-a păsat de ceea ce se întâmplă! Realitatea de azi arată cât se poate de convingător că nu am întrezărit distrugerea programată a economiei României, prăbușirea țării în adâncul ființei sale și că nu ne-am luptat, nu am schițat niciun gest notabil, pentru a o stopa! Mai mult, ea, realitatea nemiloasă, ne spune că asemenea somnambulilor, ca aflați în transă, ca drogați, noi, românii, am pus în mod voluntar umărul la definitivarea tragediei statului român. De-ar fi trăit aceste vremuri, ar mai fi afirmat Eliade că „Românii nu au sabotat istoria”? Ar mai fi spus el, pentru posteritate, că românii au înfruntat istoria potrivnică și „i-au rezistat din toate puterile lor”? Ne-ar trebui cărți câte într-o bibliotecă pentru a descrie dezastrul și dimensiunea nepăsării noastre...

Pentru exemplificare, iată câteva fraze ale unui specialist în materie de economie, Constantin Ciutacu, director la Institutul Economic al Academiei Române. Sunt fraze care surprind o clipă, o infimă părticică, din cutremurul devastator care nici azi nu s-a oprit: „În 1989, infrastructura industrială situa România în primele 10 țări din Europa. Exista platforma Pipera, creată de francezi, unde se construiau calculatoare; autocamioanele și autobuzele fabricate la Brașov și București erau patente germane; avioanele Rombac erau cumpărate de la englezi; locomotivele de la Electroputere Craiova erau patent elvețian; la Reșița se fabricau motoare de vapoare după licența Renk din Germania; Centrala nucleară de la Cernavodă provenea din Canada. Putem spune, și nu suntem nostalgici, că începusem să ne integrăm acceptabil cu economiile mari ale lumii.

România era a treia țară din lume, după S.U.A. și Japonia, care fabrica anvelope gigant, pentru autobasculante de peste 110 tone. Doar două țări din lume făceau șuruburi cu bile: România și Japonia. Acestea se foloseau în industria nucleară și aerospațială. [...] Au venit « sfaturi » de la competitorii noștri europeni: faceți I.M.M.-uri, întreprinderi mici și mijlocii, dați afară muncitorii din marile uzine, închideți mamuții industriali, produceți kit-uri, componente, nu produse integrale, faceți cabluri, radiatoare, sisteme de frânare și anvelope, nu locomotive și tractoare. Parcă intenționat, nu a existat o viziune politică de dezvoltare, ci doar una pentru distrugere; guvernării și-au îndeplinit misiunea cu exces de zel. Nu mă poate convinge nimeni pe mine că nu a fost totul pe bază de program, o teorie a conspirației. U.E. a fost creată pe baza comunității economice a Cărbunelui și Oțelului. Deci, România nu putea să intre în grila europeană cu industria ei

siderurgică, de 14 milioane tone de oțel. A trebuit lichidată, ca un « bonus » pentru admiterea în U.E.»[1].

Ni se deschid ochii?

Frământările sociale, răbufnind periodic în mitinguri și demonstrații de protest stradale, par a indica o oarecare dezlipire a genelor. Înșelătoare părere. Este doar o, oarbă și ea, luptă politică! Nu are nimic de-a face cu înfruntarea unei istorii potrivnice clamată de marele Eliade. Sunt, doar, noi dovezi ale ceții care ne ocoperă ochii, mărturii ale neputinței noastre de a separa adevărul de minciună, ale credulității și proba lipsei complete din gena noastră a aceluși simț care permite omului cu ochii deschiși să priceapă, să intuiască, sensul istoriei. Orbecăind, ne îndepărtăm de calea care ne-ar permite să dovedim că suntem în stare să ne croim singuri istoria. Nepăsători, ne lăsăm duși de curentul sinucigaș care, de secole, ne trece din postura de vasali ai unora în aceea de supuși ai altora. Nu lipsa de noroc ne-a adus în situația de azi, ci nepăsarea și încăpățânarea nefirească a păstrării pleoapelor peste ochi. Ca o dovadă pe înțelesul tuturor, numai într-o țară a ochilor închiși un președinte închinat doar stăpânilor săi și care timp de cinci ani n-a făcut nimic pentru poporul ce l-a urcat în palatul din deal ar putea avea incredibilul tupeu să ceară aceluiași popor încă un mandat. Și asta pentru că, un altul asemenea lui, a reușit. **Țara asta există, domnilor! Se numește România.**

Ni se deschid ochii? Nu! Chiar de-ar fi să se supere acolo sus Eliade, cu fiecare zi ce trece noi probăm că nu suntem capabili să înfruntăm Istoria și, cum credea el, să-i rezistăm. Noi ne simțim bine așa. Ne place mângâierea stăpânului pe creștetul capului și îngenunchiați, cu ochii plecați încă, mai sperăm și acum în intervenția divină (azi, premierul urmat de sfetnicii apropiați s-a închinat îndelung unor sfinte moaște) care ar urma să ne facă, fără niciun efort din partea noastră, puternici și fericiți.

Aranjament grafic - I.M.

[1] <https://www.cotidianul.ro/prof-dr-constantin-ciutacu-clasa-politica-apare-ca-un-veritabil-detasament-al-legiunii-straine/> - preluare din Formula AS 2015